

“Hyggesfritt skogsbruk”

Yttrande från skogsgruppen i Svenska Naturskyddsföreningen i Umeå med omnejd.

Mottagare: Skogsstyrelsen

Remissversion: Hyggesfritt skogsbruk, Skogsstyrelsens definition, 2021-03-08

Sammanfattning

- Vi har svårt att rekommendera och hänvisa till definitionen som den ser ut nu, då den är så bred vilket gör den svår att använda.
- Att kombinera många olika syften och intressen går inte alltid, definitionen faller således på sitt eget grepp att inkludera alla.
- 2,5 meter är för lågt för att båda ta upp en ny lucka och avveckla en skärm.
- Att lämna minst 5 ädellövträd per hektar är för lite.

Synpunkter

Vi vill först och främst framföra att vi anser det mycket bra med en definition som förtydligar vad begreppet “hyggesfritt skogsbruk” innebär och ser att mycket arbete har lagts ner på att få synpunkter från flera intressegrupper. Vi ser dock att hänsyn till naturvård är nedprioriterat till fördel för ekonomiska incitament för skogsproduktion. Den gamla volymtanken är fortfarande överordnad. Vi ser även att frågor rörande renskötsel och rekreationsvärden inte har tagits hänsyn till i tillräckligt hög grad. Detta kan tydligt ses i definitionens undantag från 5§-kurvans täthetskrav som formulerats och vi motsätter oss därför dessa med följande motiveringar:

- **Motsättning 1** *“En ny lucka kan tas upp i anslutning till tidigare upptagen lucka när en enligt skogsvårdslagen godkänd föryngring i den tidigare luckan nått en medelhöjd av minst 2,5 meter.” och “När föryngringen nått en medelhöjd av minst 2,5 meter kan skärmen avvecklas.”*

Motivering: 2,5 m är enligt oss alldeles för lågt. 2,5 m motiveras med att “...fem meter är ett orealistiskt krav” och att “...2,5 m skulle kunna vara en rimlig kompromiss mellan bibehållen skogskänsla och vad som bedömdes vara biologiskt möjligt.” (s. 33). 2,5 m går emot tidigare resonemang om 5§-kurvans täthetskrav samt minst 10 m höga träd och det finns inga välgrundade anledningar som kan styrka varför denna gräns har satts. Vi undrar därför vad som ligger till grund

för "orealistiskt krav" och biologiskt möjligt"?

Förlorare: Naturvården och renskötseln.

- **Motsättning 2** "*I ädellövskog är motsvarande krav minst 5 träd per hektar.*"

Motivering: Här argumenteras att 5 träd/ha räcker eftersom det sägs vara ekvivalent med den krontäckning som 25 träd ger i en icke-ädellövskog (s. 37). Att se till krontäckning motiveras genom att tillgodose "skogskänslan". Här negligeras hänsyn till biologisk mångfald och dessutom varierar arter av ädellöv i krontäckningsgrad vilket medför stora variationer i resultatet av skogsskötsel om skogsägaren förhåller sig till definitionen. Ett träd av arten fågelbär har tex. inte lika stor krontäckningsgrad som en bok eller ek. Dessutom är krontäckningen i en produktionsskog inte alltid så stor då träden växer tätt samman vilket bidrar till att kronorna inte har möjlighet att fullt utvecklas i bredd. Därför tycker inte vi att en generalisering för ädellövträd på 5 träd/ha är försvarbar.

Synpunkter angående syftet med definitionen

Citat från rapporten angående syftet:

1. "*En definition behövs för att skapa förutsättningar för en mer konstruktiv dialog, undvika onödiga missförstånd och för att möjliggöra uppföljningar.*"
2. "*...syftet med arbetet är att formulera en definition som är så väl accepterad som möjligt*"
3. "*Vår förhoppning är att definitionen ska vara enkel att förstå och att den ska vara till nytta för det svenska skogsbruket.*"
4. "*...ett av syftena med definitionen är att den ska vara värderingsneutral.*"

Synpunkter på citat 1:

- Kommer verkligen en sådan bred definition som denna kunna skapa förbättringar i det svenska skogsbruket och i debatten?

Ni skriver själva att det finns en risk vid en bred definition att "*skillnaden inte blir så stor jämfört med traditionellt trakthyggesbruk och därför inte heller bidrar till den ökade variation av skogsbruksmetoder som eftersträvas.*" Vi misstänker också att denna definition inte heller kan bidra till att klara ut frågetecken i debatten med önskvärt resultat.

Synpunkter på citat 2:

- Är det viktigast att formulera en definition som är så väl accepterad som möjligt, eller är det viktigast att se till att hyggesfritt skogsbruk är en metod som bidrar till god kvalitet av våra skogar när det kommer till biologiska och sociala värden?

Svenska FSC har som huvudsyfte i sin definition av kontinuitetsskogsbruk att "*långsiktigt bevara och utveckla naturvärden och/eller sociala värden.*" Vi anser att definitionen hyggesfritt också borde ha samma eller liknande syfte. Då skulle vi kunna fortsätta att använda termen hyggesfritt skogsbruk som ett gott alternativ till dagens trakthyggesbruk.

Synpunkter på citat 3 och 4:

- Hur kan definitionen vara värderingsneutral när den i inledningen endast önskas vara till nytta för det svenska skogsbruket?

Att senare i texten även konstatera att trakthyggesbruket "...kommer att vara det dominerande sättet att sköta skogen även i framtiden..." och sedan även skriva att "Avsikten är inte heller att lägga någon värdering i vad som är bäst." är i högsta grad att lägga värderingar i begrepp. Även om Skogsvårdslagen är ytterst vagt formulerad står där att produktionsmål och miljömål är jämställda. Trakthyggesbruket har bevisligen negativt inflytande på biologiska värden och bör därför fasas ut. Författarna av rapporten har redan värderat och bestämt sig för att en större förändring av skogsbruket inte är möjlig eller önskvärd, vilket är högst anmärkningsvärt från en myndighet.

Avslutande kommentarer

Som vi ser det är den nya definitionen mycket bred och främjar inte naturvårdsperspektivet i tillräcklig grad för att vara till nytta för biologisk mångfald och därför kommer vi inte kunna använda den utan vidare förtydligande. Tyvärr ser vi samma problem ur det sociala rekreationsperspektivet samt ur renbetessynpunkt. Vi tänker oss att ålder på träden kan vara viktigt att ta hänsyn till och inte enbart höjd, för att ta hänsyn till arters fortlevnad och andra aspekter. Med striktare gränser av de motsättningar som vi framhållit tror vi att definitionen kan vara mer användbar av fler aktörer. Vi ser även fördelar med att utarbeta en glidande skala där de olika perspektivens för- och nackdelar framhålls för att varje aktör ska kunna fatta rätt beslut i brukande samt polarisering i debatten minskas. Att rapportera arealer med hyggesfritt brukande med denna definition kommer inte att säga något om naturvärden och blir därmed verkningslös för oss i miljöörelsen som ändå vill främja hyggesfritt brukande.

Dessutom skulle vi vilja påpeka att alla rapportens författare är män vilket pekar på att fler kvinnor som oftare har ett naturvårdsperspektiv behöver medverka vid beslutsfattande och beredning av frågor i skogsbruket.